

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetőik és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELÉLŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: Dr. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

A fogadó-építés.

(K.) Léva város képviselőtestülete ismét kénytelen volt foglalkozni a fogadó építésének ügyével, tudomásul vevén a belügyminiszter feloldó határozatát, felülbírálatát s egyben elrendelte, hogy az összes akták a tizenötös bizottságnak kiadassanak. Ezzel lezártuk volna tudósításunkat, ha ott nem látnók a kulisszák mögött azokat a dirigenseket, kik maguk nem mernek előjönni, csak a sötétben intézik kisded játékaikat, mellyel a városnak már annyi kárt okoztak.

A város eleget fog tenni, eleget kell tennie a miniszter intézkedésének.

Ebben a magas leiratban a rendelkezés a kereskedelmi minisztérium szakértőjének javaslatán alapszik. Ezen szakértő véleménye szerint Léva város közönsége által elfogadott tervben „az előcsarnok, folyosók sötétek; árnyékszékhez hozzáterhetése kedvezőtlen és a számuk kevés; a ruhatár szűk és elhelyezése nem megfelelő; a táncterem, illetőleg a színházban a jobb oldalon is vészjáratra volna szükség; a vendéglő konyháinak elhelyezése nem célszerű és az udvar túl be van építve és egyetlen kocsijelző tűzvész esetén nem elégséges“.

E város már építkezésével is arra törekszik, hogy emelje a vidék kulturáját, kereskedelmi gócponttá legyen. A város fejlődésével kapcsolatosan annak forgalma is megnövekedett és az ide jövő idegen kielégítésre vár. Ma bármikor, akármelyik időnyben jöjjenek a színészek, nincs színpad hely. A közönség idegenkedik a fogadótól, amely már csak megkopott külsején viseli e nevet. A város közönségének nincs módjában máshol rendezni estélyeit és társas összejöveteleit s kénytelen kielégíteni a társas multságokkal is felhagyni.

Ezeket felül a város kárára, kihasználatlanul hever a város közepén egy rendkívül szép, értékes telek.

Mi úgy tudjuk, hogy a fogadó építése Léva városnak életszükséglete. A tervezet szerint a felépített fogadó megközelítve behozza az építésre előirányzott összeg és a vételár törlesztési hányadát s a városra ebből talán nagyobb teher nem háromolhat. De ha anyagi áldozattal járna is a fogadó felépítése, akkor sem szabad ettől vissza riadnunk, mert Léva város jövője ezt megkívánja. Ez nem fél millió korcsma, az a szószátyárok oda vetik; aki ezt mondja, az nincs tisztában a fogadó építésének céljával és rendeltetésével.

A fogadó építése körül Léva város képviselőtestülete a legjobb intenciója szerint járt el. Terveket szerzett be s honorált. Ezek között bizony több igen szép munka akadt. Szakértővel vizsgálattatta át a város és a szakértő — bizonyára nem rejtett célzattal — egyiket sem találta kivitelre alkalmasnak. A város ismét újabb terveket csináltatott, amelyek közül egyet a képviselőtestület — ugyancsak szakértő véleménye alapján — kivitelre is elfogadott.

Ezen tervnek készítője érdeméből, talán rokoni összeköttetésének nyomán sem veszt semmit; ő a tervet és költségvetést díjtalanul bocsájtotta az építő bizottság rendelkezésére, neki — a város közönsége nevében ezért köszönettel tartozunk.*)

A kereskedelmi minisztérium közlése szerint ez a terv is hibákban szenved. A város közönsége tudja kötelességét s delegált bizottsága — mint a múltban — bizonyára a jövőben is megvédi érdekeinket s higgadt bírálat és bölcs eljárás által vezérel tovább a cél eléréséhez. Azonban nem mulaszthatjuk el megjegyezni azt, hogy Léva város közönsége a szakértelemnek tárgyilagos, elfogulatlan megnyilvánulásait hasznára fordíthatná; azonban félünk attól, hogy az ellenséges szándékból eredő felebbező információinak nyomait fedezi fel a minden érdeken felül emelkedő szakbírálat. Ezt kell feleltetnünk, — ha sulyt helyezünk Barsvármegye államépítészeti hivatal főnökének megbiz-

*) A Lévai Örölő munkatársa szívességéből ugyan is tudomásunkra jutott, hogy a tervező műépítész társas viszonyban van Morbitzer urral, aki magyar sógorság úján lapunk szerkesztőjével, városi bizottsági és építő bizottsági taggal rokoni összeköttetésben van. Állítólag a fivére Holló Lajos országgyűlési képviselő feleségének Iser Sarolta-ának az édes anyja és a műépítész társának az édes anyja testvérek voltak. Ez lehet. Csak azt nem érthetjük, hogy ha már az Örölő szerkesztőnek Pétegyháza, Budapeston összekötésbe a rokonnak, mert ment oly távol, hiszen Ujbányán, Szántón, Ipolyházaon is vannak rokoni; itt is talán rokoni összeköttetést a tervezőkkel, vagy a felebbezők egyikevel, vagy másikkal? De még kevésbé értjük, hogy ezen rokoni összeköttetés miért fáj az Aranyosmarócon megjelenő lapunknak; hiszen a rokoni, vagy munkatársa, *Czibulka Rózsa* műépítész ur nem volt megkárosítva; a város közönsége kifizette neki a bizottság által vele kötött egyezségben megállapított munkadíjat, dacára, hogy hiányos költségvetése miatt a kivitelre vállalkozóval szerződést nem köthetünk. Ekkor szakított vele csak az építő-bizottság és *Thék Endre* ur helyzetünkön tudomást nyervén, küldötte hozzájuk a néjének fivérét, *Vas József* műépítész urat, aki akkor — mint üdülő beteg — Loutón, szomszédságunkban időzött. — Nem jó volna *Thék* urat is bevonnai az érdekelt rokonságba, talán ez is olyan ember, hogy a rokoniával együtt ilyen szegény városka nyakán tengődik. Gondolja meg az Örölő t. szerkesztője, — *La* ez is osztály *Vassal, Hollókkal, Morbitzerékkel*, ezek mind oty gyanus alakok! — Szerk-

hatóságára, szakértelmére; aki szigorú felülbírálat után a tervet kifogástalannak, elfogadhatónak ítélte.

Nézetünk szerint a miniszteri közegek rosszul voltak informálva; ügyünk elbírálásánál a város érdekeinek védelmében ellenséges indulatok érvényesültek. Mintha a novellás világ síró asszonyai, magas befolyású egyének vizitkartyái szerepelnének a béke és haboru eldöntése felett!

Léva város közönsége pedig valóban megérdemelné, hogy küzdelmében, törekvéseiben minden hatósága és hatalmi faktorai által nyílt, becsületos támogatásban részesíttessék.

Sajnos, e városnak, mint ma is, mindig voltak ellenségei s irigyei, a kiket bántott a kis városnak fejlődése, ezek soha nem mertek ellenünk nyíltan fellépni, hanem a kulisszák mögül dirigáltak azokat a félre vezetett embereket, kik hangzatos jelszavak alatt kötélnek állva, önkénytelenül beleugrottak a város érdekei ellen való küzdelembe.

Mert az bizonyos, hogy, *sokkal könnyebb rombolni, mint alkotni*. De bármennyire erőlködnek is azok, kik Léva városát ama törekvéseiben, hogy haladjon, hogy kulturális feladatai megoldásához eszközöket kovácsoljon, magának megfelelő szállodát és színházépületet emeljen, meggátolják: csatlódnak fognak, mert kísérletük kudarcot fog vallani a képviselőtestületnek higgadt, tölcis elhatározásán.

Az állami méntelepek gazdasági jelentősége.

A lótenyésztés, nemzeti szempontból elsőrendű teendőnk. E követelménynek a kormány törekszik is eleget tenni, mert hiszen e tekintetben kifejtett tevékenysége a legteljesebb elismerésünket érdemli meg. Az ország egész egy nagy lótenyésztési hálózatot alkot, melynek a segítségével, a legeludogottabb helyeken is, a loallomány nemesítése, erősítése mozdítatik elő s kísérlet történik, a lófajtáknak az egyes vidékek természeti viszonyainak megfelelőleg való meghonosítására és terjesztésére.

Igen nagy ennek a gazdasági, különösen mezőgazdasági jelentősége. Ma már a gazdaságoknál is elmulaszthatatlan követelmény, hogy gazdáink az úgynevezett hidegverű, jó igaslovakkal rendelkezzenek; mert lassacskán a gazdaságnál, a lassumozgású özőr, már nem fogja régi szerepét visszazserezhetni, hanem mindinkább háttérbe szorul.

Lótenyésztésünk ma számottevő az egész világon. Ezt elismerik az angolok is, akik pedig ezen a téren szaktörképek. A fődolog, hogy méneseink jók, tökéletesek legyenek. Ez az a forrás, ahonnan a nemesítés kiindulhat s rendszerességet nyerhet.

Igy azután ópiacunk még keresettebb lesz, gazdasági állományunk pedig nagy gazdasági értéket fog képviselni s jelentékeny hasznot eredményezni.

Méntelegeink jelenleg: a székesfehérvári, nagykőrösi, debreceni és sepsiszentgyörgyi. A méntelegek föl vannak telepösztályokra osztva s ezek fedezett állomásokra. (Községek.) Izy van behálózva az egész ország. A legtöbb fedezett állomás természetesen az Alföldön van, mint a mely a lótenyésztésre mintegy a természettől van kifejölve. Az alföldi megyék rendszeren általában 40—50 fedezett állomással rendelkeznek s a ménék száma 100—200 közt ingadozik. A ménék közt legtöbb az angol-telivér 10—27 közt; mely még az erdélyi felelődn, különösen Beszterce-Naszódon is használtatik. Az angol-fajta ugyanitt 40—127 közt; arabtelivér inkább a Felvidéken 1—6 darabig; az arabfajta 2—3 darab közt; nonius 3—60 közt főleg az Alföldön; a gidran 1—14 darab közt általában mindentűt; a lipcai inkább a Felvidéken 1—13 darab közt; a novi és rokona 1—18 drb. közt, főleg a délnyugati, az osztrák Alpesekekkel határos részeken.

A székesfehérvári méntelepen van 781 darab. Ebből legerősebben van képviselve az angol-fajta 375 darabbal, a nonius 138, a novi 117 darabbal.

A nagykőrösi méntelepen van 919 darab mén. Ebből legerősebben van képviselve az angol-fajta 464, a nonius 200, a gidran 78 darabbal.

A debreceni méntelep áll 1108 daraból. Legtöbb az angol-fajta 584, az arabfajta 154, a nonius 143, a lipcai 62 daraból.

A sepsiszentgyörgyi méntelep rendelkezik 410 darabbal. Legtöbb az angol-fajta 163, a nonius 8, az arabfajta 56, a lipcai 45 darabbal.

Vagyis a négy méntelep területén összesen van 3218 darab mén. Ebből a legelterjedtebb az angol-fajta 1550, a nonius 569, az arabfajta 314, az angol-telivér 237, a gidran 200 darab.

Ezenkívül az állami méneseken vannak törzsménék, és pedig: Késbären 15; Bábólnán 16; Mezöhegyesen 19; Fogarason 9 darab. Késbären az angol-telivér, Bábólnán az arab-telivér s az arabfajta, Mezöhegyesen az angol-fajta, nonius, Fogarason a lipcai a legtöbb.

Mének bárben is vannak. A bérösszeg 200—3000 K.

A fedeztetési díjak a törzsménéknel 2000—40 K-ig; a 905 fedeztetési állomások 14—1 K közt.

Vizy Ferenc.

Tanítók Háza Lévan.

Vármegyénk legtekintélyesebb számúal bíró tanítógyesülete — értjük a „Bárm. At. Tanítógyesületet“ — az érdekelt szomszéd vármegyé tanítóga s a bars-megyeyi különböző jellegű tanítógyesületek lehet bevonásával, ezeknek támogatásával, nagy, ideális intézményt akar megvalósítani Lévan. Hazat épít, internátust létesít, hogy annak keretében az érdekelt tanítók középiskolába járó gyermekei, mérsékelt ártt otthont, teljes ellátást s megbízható felügyeletet nyerjenek.

Nagy dolog ez a mai önző, önmagának élő, nemes ideákkal vajmi keveset törődő világban. — Csak eismaréssal adózhathunk tanítóinknak, hogy őket a magyar tanítók hagyományos idealizmusa, nagy tettekre s rekti, ideális eszmé megvalósítása iránt heviti.

Egy ilyen intézmény, mondjuk: vagy 70—80 középiskolai tanuló befogadására szolgáló intézet felállítása nagy pénzbe kerül, talán tanítóink erejét felül is mulj, ha rohamosan akarunk a célhoz eljutni — de kitartó és nyugodt, komoly munkával megküzdhetnek a nehézségekkel, legyőzve azt, megvalósítják feltett szándékukat.

E nagyszabásúnak ígérkező intézmény kifejődésével Léva város egy humanus eszme szolgálatában álló középülettel gazdagodik. — Ez az intézmény teljes kifejődésében, nem is kevés mértékben, emelni fogja a város erkölcsét, de emelni fogja a város kulturális erdeimet is, amely szintén szamba vehető súlyal esik a mérlegbe. — Léva város — amint értesültem illetékes helyen — kulturális központnak van kizemelve. A „Tanítók Háza“, annak idején nagy előnyére szolgálhat a városnak. Ez az intézmény felelti az intéző magasabb körök figyelmét Léva iránt, nagy céjait, melyekért évek óta kemény harcot vív, könnyebben megközelíti.

Az intézmény a város minden humanus intézményert hevülni kész közönségének támogatása nélkül nagyon is szűk térre

szorulna. — Hála a nemes város intelligens és igazán jóakarató vezetőiségének, bizonyosak vagyunk affélő, hogy Léva város közönsége nem zárkózik el a tekintetben, hogy tanítóink ideálisan nemes céljának megvalósítását a maga részéről a legmesszebbmenő anyagi és erkölcsi támogatásával elősegítse. Arról is bizonyosak lehetünk, hogy a Lévai Uradalom feunkölt leltű tulajdonosa, ki mindenkor elsőnek vette ki a részét a közérdek, a humanitás, az emberbaráti és kulturális intézmények erkölcsi és anyagi támogatásából, szintén támogatja a maga morális nagy súlyával s anyagi istápolásával.

Léva város pénzüntéylei részben alapítvánnyal, részben tekintélyes összegű évi járulékbán már bebizonyították, hogy a rájuk számító humanus intézmény ohasem csalódás. Barsvármegyey közönsége is folyosott egy tekintélyes összeget. Sajnos azonban, hogy alaki okok miatt annas csak fele volt kiutalványozható.

A Bárm. At. Tanítógyesület vezetőisége s helyi intéző bizottsága, smnt tudjuk eddig is megtett minden, ezután is megtevez mindent, hogy a tervet megvalósításra vessese. — A választmány keresi a módját annas, hogyan lehetne összehozni a megfelelő tötet. Foglalkozik nyeremény sorjegyek és reszesjegyek kibocsátásának eszméjével, melyben mindenki részt vehet — támogatvan anyagilag az intézményt — anyagi áldozatok nélkül. Megkereste a vármegyey nagybírókosát is részben s József főherceg ő fonsége igazán tekintélyes járulék megajánlásával jár elől nemes példával.

A tanítósg nagy része szintén megragad minden alkalmat a tőke gyarapítására. Egyesek és testületek, mint az újbányai tanítótestület, sietnek meghozni a magus anyagi áldozatát.

Sajnos meg mindig vannak egyesek és egyesületek, kik nem igen érdeklődnek az eszme kivitele iránt, de az nem akadályozza, meg csak nem is hátráltatja a határozat foganasítását. Megy minden a maga rendes útján. S ha a jelek nem csalnak, ha a biztató igetek valóra valnak, amiben nincs okunk kételkedni, közel van az idő, amikor letesszük annak a háznak alapkövet, mely első sorban is Léva város es közönségének minden nemes ideáért hevülő, soha nem lankadó áldozatkészséget fogja hirdetni időtlen időkig! Végh István.

T A R C A.

Ugy-e szeretsz?

Emlékszel rá? Nem is régen Ott ültünk a mezőgyesződén: Virág nyíltott s a rügy fakadt... — Ugy loptam el a csóködat.

Mint akit a kigyó megmar, Felszisszentél. Lett per-patvar! — S hogy a virág újra fakad, Csókra nyujtod már az ajkad.

Ugy-e szeretsz? ... Ugy-e kérlek? — „Azt nem mondod soha néked!“ ... Ugy lángol a szívem tája, Megnyílik az ajkad rája.

Fiat Gyula.

„Társadalom.“

Elmélkedés egy új könyvről. Irta: Gaal Mózes.

A könyv jószágát az dönti el, hogy ébreszt-e bennünk gondolatot, vagy csak ideig-óráig elszórakoztat, azután elmosódik, feledésbe megy. A mesterségesen szított dicséretetek olyanok, mint a tiszta-virágok; mindenek felett gyanusak, s az őszinteségnek híján maradandóbb nyomuk nincsen.

Ime, elolvastam egy új könyvet, melynek a címe *Társadalom*, s ez a könyv bennem egész rakás gondolatot ébresztett fel, meggyőződésomban bölcsen és okosan meg-

erősített, s mert tudom, hogy sokan vannak, akiknek ezekre a gondolatokra, s bizonyos meggyőződéseik megerősítésére szükségük van: nemcsak becsesnek, hanem föltétlenül szükségesnek is tartom ennek a könyvnek a megjelenését. S éppen azért nem azt mondom e könyvről, hogy minden zűvelt magyar család asztalára való, hanem azt, hogy minden művelődésre vágyakozónak a kezébe való.

Rendszerbe foglalva, világos és minde nekfelett egyszerű nyelven tárgyalja a szociológiát, ezt a legújabb, némelyek által lekicsinyelt, mások által tulságosan fölbecsült tudományt, melynél ma sem szükségesebb, sem érdekesebb nincsen. A tömerdek jelszó, nagyhaugy itélkezés, eretien frázis-zagyvalék e korban szükségünk van arra, hogy tisztán lássunk, megértssük a szocialis mozgalmak indítóokát, céjait, fölismerjünk a tömegérzések és tömegcselvények szükség-szerű törvényeit, közélebbi viszonyba hozzuk az embert az emberhez, tápláljuk az együvetarozas érzését, kiváltssunk önmagunkból es embertársainkból nemesebb, önzetlen érzéseket, figyelmünket a jelenre, s az ebből lassankint kialakuló jövő felé irányítsuk. Nem elegendhetünk meg a fölszínes pillantással, mert a bennünk ebredő gondolatok elmélyedésre késztetnek, s éppen azért, mert a társadalomnak, melyről ebben az új könyv, ben hű és részreire boncolt képet

festenek a szerzők, mi is alkotó részei vagyunk: kétszeresen érdekelhet minket. Az ujkának tetsző igazságok, melyek ebben a könyvben kifejezésre jutnak, megvilágosodnak tennünk, mikéntha régi ismerőseink volnának; a tömegmozgalmak, melyek ma óriási arányakkal első pillanatra megdöbentenek, természeteseznek tűnnek fel, s az emberi közös érzések kényszerítetek arra, hogy a társadalom belső, bonyolult életének minden jelentős megnyilatkozásánál az okokat és célokat keressük. Bizony mondom en, ez a könyv minden olvasóját gondolkozóba ejti.

Aki gondolkozik, az fogékony az igazság megértésére.

Olvasván a „Társadalom“ c. mű könyvet, meglevenedik előte az emberiségnek a fejlődése, nem úgy, mint a nagyszabású eseményekkel dolgozó történelem olvasásakor, hanem olyanképpen, mintha egy hangyaboly eött állana órák hosszág s nezn ezeket az apró társas lényeket a létért való erős es szívós küzdelmükben, s eszébe jutna az, hogy tulajdonképen minden hangya egy-egy ember, egy-egy nép; s az ember szükségert erzi, hogy támaszkodjék valakire: társul; szükségert erzi, hogy el ne pusztuljon: családot alapít, s ebből a családból lesz törzs, nemzetség, nemzet, az eiküönülés megteremti a különféle helyen megtelepülő, de nyelviileg egymáshoz tartozó népfajokat,

Különfélék.

— **Léva r. t. város képviselőtestülete** rendkívüli közgyűlést tartott f. hó 15-én, mely iránt általános volt az érdeklődés. A felvonult városatyák tekintélyes száma s a zafolt karzat egyaránt mutatták, hogy a város közönségét melyen érdeklő ügyek kerülnék tárgyalás alá. A karzat közönsége azonban csatlódott várakozásában, mert a tárgysorozat ama két pontja, amely iránt a legnagyobb érdeklődés mutatkozott, nem kerülhetett érdemleges tárgyalás alá. Ezek egyike, a városi vígadó építésének ügye, a 15-ös bizottság elé utasított. A másikat, az építkezés est lakásvizonyok kérdése ügyében leérkezett alispáni leiratra vonatkozó intézkedések megtételét a közgyűlés a polgármester ügykörébe utalta. Vajda Jeni gyáralapítási ügye, magának a kervényezőnek kívánására szintén levéteztet a napirendről. A közgyűlés elején Dohány Jónást, a képviselőtestület elhunyt tagját parentálá a el az elnöklő polgármester. Az így megüresedett helyre Czibulka Rezső első póttag nyer meghívást. A Barsi-utca rendezésének ügye, mint egyáltalán nem időszerű, a távolabbi jövő feladatai közé soroltatván, a napirendről levéteztet. A lévai urada om tu ajdonosainak vsdászati területére vonatkozó elsőfoku hatósági végzés ellen a város főügyésze némely — inkább formai, mint érdembévágó okoknál fogva — fellebbezést nyert felhatalmazást. Kedvező elintéztést nyert Forgács Mihály, helyettes anyakönyvvezetőnek kérénye az anyakönyvi kivonatok és családi értesítők djából befolyt 125 koronának részére leendő átengedése iránt. Pető Albertnek, a kovácsii—aranyosmaróti vasut engedmenyesének ama kérése, hogy Léva város a nevezett vasut törzsrészvényeiből 20,000 K értékűt jegyezzen, egyelőre nem volt teljesíthető. E kérdés érdemlegesen csak az építési szándékolt többi vasut ügyének együttes tárgyalásakor lesz elintéztető. A kapuközi csatorna ügye a csatornázási tervek leérkezésének idejére halasztatott. Barsvármegye törvényhatósági bizottságának több ügyben hozott jóváhagyó határozata, továbbá a házipénztár és összes alapjainak, ugyszintén a vámu- és laktanyaalakoknak 1903. évi zárszámadásai tudomásul vétettek. A zárszámadások főbb sdatai: a házipénztár bevétele 49794231 K, kiadása 49789765 K,

maradvány 4466 K; a vámutalpap bevétele 5472566 K, kiadása 5318023 K, maradvány 154543 K; a laktanyaalpap bevétele 2505757 K, kiadása 2254560 K, maradvány 251197 K. Léva város összes cselekvő vagyona 2774,91294 K, összes szenvedő vagyona 974,22431 K; a tiszta vagyon 1809,68863 K.

— **Nagysalló ünnepe.** Holnap lesz 60 éve a nagysallói szabadságharcnak. A község hazahas lakosai minden évben megünnepelik e napot, s Léva mindig velük ünnepel. Hiszen a névtelen hősköni is megosztoztunk. A csatában megsebesült és elhunyt vitézek egy része a nagysallói temetőben nyugszik, a másik része városunk díszes temetőjében pihen. A halán kívül, melyel tartozunk öseink emlékének; az elismerésen kívül, amit meg kell adnunk azoknak, kik a hazáért vért, életet, mindent áldoztak; a kényszerűség is oda vezet a nagy idők tanuhoz. Tanulnunk kell tőlük lelkesedést, idealizmust, bátorságot, okosságot, elszántságot. Ugyanaz a cél, melyért ők elvérezték, még a messze jövőben van. Hazánk önállósága, nemzetünk függetlensége ugyanannyi munkát, fáradságot, áldozatot kíván ma is, amennyit hatvan év előtt kívánt. Nagyon helyes, hogy a nagysallói csata emlékét nemcsak egy község ünnepli, hanem a megyét, az országot is bevonták. Nagysalló községe meghívta az ünnepélyre a képviselőházat is. Az képviselők is magát. A képviselőház küldöttéget, melyben ifj. Madarász József a lévai választókerület orsz. képviselője, is résztvesz — *Csizmazia* Endre, országgyűlési képviselő, a függetlenségi párt egyik oszlopos tagja es a „Magyarország” belmunkatársa, a haz egyik jgy-óje vezet, aki a csataterén levő emlékműre a képviselőház díszes koszorúját fogja elhelyezni A megyéből is, különösen Léváról, hiszűs, hogy nagyon sokan vesznek részt a jubiláris emlék-ünnepen. Este 3/7 órakor indul meg a menet a község-házától a honvéd-emlékhez mintegy 100 fáklyával, 60 tagu lovas banderummal és cigányzenével. A honvéd-emléknél lefolyó ünnepesség műsora: 1. Szózat. 2. Karének. 3. Ünnepi szónoklat. Mondja Majláth István, alispán. 4. Az emlék megkoszorúzása a vármegyé s a község részéről. 5. Karének. 6. Szónoklattal kapcsolatban az emlék megkoszorúzása a lévai függetlenségi párt részéről. 7. Karének. 8. Szózat. 9. Karének. 10. Himnusz. A menet visszatérte után tarsas

vacsora lesz. Egy teríték ára, arra való tekintettel, hogy mindenki részt vehessen a tarsas vacsorán, 1 K 20 fillér.

— **Gyászhir.** Rövid néhány napja csak, hogy hirt adtunk lapunk hasábjain *Komzsik* Lajos, városi pénztáros, *Etelka* leányának esküvőjéről. S ma . . . ma a fehér menyasszonyi kossorú már halottnak homlokát ékesíti. Etelka nincs többé! Oly orvul támadt rá a könyörtelen halál, mint a vad fergeteg a rét mosolygó virágaira. A sok örömet igéro szép élet kapuja örökre bezárult mögötte, a reménységnek szindús szivárványa szétfoszlott s a kis menyasszony ma már a sir mélyén folytatja sosem szünő álmait arról az édes boldogságról, amellyel a csa fa jövő kecségtette. „Odalent már nem faj semmi!” — de az itthagottaknak fájdalommal szivtépő, megmérhetetlen. Enyhíse mélységes keservüket az az őszinte részvét, amellyel társadalmunknak minden érző szívu tagja fájdalomkuban osztozik. A gyászjelentés így szól: Alulírottak ugy a maguk, valamint az összes rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik a szeretett és felejtéhetetlen jó hitvestársnak és rokonnak, *Fabián* Jánosné, szül. *Komzsik* Etelkának, t. hó 13-án d. u. 1 órakor rövid, de súlyos betegség után, életének 26-ik évében, boldog házasságának harmadik hetében történt gyászos elhunytát. A drága elhunyt földi maradványai csütörtökön ápr. 15-én d. e. 10 órakor fognak a róm. kath. egyház szereta tása szerint beszenteltetni és az ipolysági sirkertben örök nyugalomra tetetni. Ipolyság, 1903. április 13-án. Adás és béke lenjzen drága porai felett! *Fabián* János ferje, *Fabián* András és neje apósa és anyósa, *Fabián* Vince, *Fabián* Viktor, *Fabián* József, *Fabián* Gyula, *Fabián* Mariska, mint sógorok és sógorné. *Komzsik* Lajos és neje, mint szülők, *Komzsik* Iren, *Komzsik* Ilona, ferjezett *Akossy* Árpádné, mint nővérei, *Akossy* Árpád, mint sógor.

— **Vasuti összeköttetésünk** gyorsítása végeit — mint tudjuk — nem volt felszólásunk sikertelen. Az üzletvezetőség felterjesztése utján a Léva—Csata—Párkányánási vonal alapítványainak megerősítése felvetett az állami bruházások nagy muna körébe. A munkálat foganatosítása az idén rendeltetettel, mint értesítünk a nyár folyamán befejeztet is nyer és valószínű, hogy az ősz menetrendben már 40 kilométer sebességgel járnak a vonataink. De

a civilizáció ezerszeresen felfokozza és sokfélévé teszi a szükségleteket, s hogy ezeknek meglegyen a kielégítése, bímultos mértékben fejlődik az ipar, a kereskedelem behálózza az egész világot, a technika meggyorsítja és megkönnyíti a közlekedést, a béke megsokszorozza a lakosok számát a gazdasági viszonyok mindenütt nagy átalakuláson mennek keresztül, a multban gyökerező eszmékhez, a megváltozott viszonyokhoz mérten új eszűnek csatlakoznak, amelyekről mindenkinék, akár tisztik neki, akár nem: tudomást kell vennie.

Az évezredes fejlődés az egész vonalon végig húzódt, számai összeszövődtek, újabb gyökerek támadtak, s mindaddig, amíg ezek a gyökerek és száak a természetes fejlődés törvénye szerint meg nem erősödtek, nem igen vettünk róla tudomást, erősebb volt a hagyomány, melyet örököltünk, mint a tények igazsága, mely ráánk szól, s előle kitérni, tételüket egyszerűen tagadni nem lehet.

A létért való küzdelmek nyomását millió meg millió ember érzi, a küzdelemben részes emberek között a kiáltó ellentétek vagy épenességgel nem, vagy csak elenyésző csekély részben közelednek a kiegyenlítődés felé, s az embermilliók életének ez a hullámverése, az ellentétes érdekeknek ez az élet-halálharca méltó tárgya lehet az emberi gondolkodásnak.

Comte Ágost francia tudós térítette a mult században először erre a tárgyra az emberi gondolkodást, s amit azóta a gondolkozók ez új tudományzakban, a *társadalomtudományban*, mint törvényszerűséget megállapítottak, annak az eredményét foglalák össze a *Társadalom* című nagy munkáuk szerzői.

Ime, hitvallásuk a következő:

„Midőn e műben a jövő fejlődésének vázolatát is feladatunkká tettük, nem helyezkedtünk a rideg, szenttelen tudós álláspontjára, nem törekedtünk gögös lenézéssel az emberiség iránti nézetünket megtagadni, hanem igyekeztünk a vizsgálódások befejezéséhez eljutva, kifejeztet adni azon etikai hitvallásnak, melyet magunkénak tekintünk.

E hitvallás a *társadalmi optimizmusban* nyer kifejeztet, azon meggyőződésben, hogy az emberiség haladása mind boldogabb és boldogabb állapothoz vezet, nem ugyan megszakitások és visszatérések nélkül, de lassan előrehaladva folytonosan.

E remény megvalósulása azonban egy feltételt bekövetkezésétől függ.

A társadalom folytonos haladása az egyén teljes önöküléséhez, egyéniségének mind egyoldalabb kifejlődéséhez vezet. Az egyéni önzés, a kíméletlen érvényesülés a társadalom fejlődésével mind hatalmasabb és erősebb lesz. E természetes fejlődés azonban, ha nem talál korlátokra, a kizsák-

mányoláshoz, a könyörtelen elnyomáshoz visz. Ez ellen kell az összeségnek küzdeni; gátat vetni az egyéni érvényesülés korlátanságának. A régi mérséklő hatalmak összeomlottak: új elveknek, új tekintélyeknek kell tehát felépülniök, amelyek azonban más alapon fognak nyugodni, mint aminőkre a régieket alapították. Eddigélé az érzelmek, a hajlamok vezettek, most az értelemnek kell az irányító szerepet kezébe ragadnia. Új eszméknek kell támadni, amelyek éppen ugy meg fogják hódítani az emberiséget, mint megnyerték azt maguknak a régiek.

A keletkező új tekintélyek utján előkészíteni s a társadalmi élet törvényszerűségének felfedése, azok leírása és ismertetése által azok segítségére sietni: ezt tartjuk e mű feladatának is. A jövő, melyre kilátásaink vannak, szebb lesz mint a mult. Még ha a technika haladása oly mértékben, mint az a közelmultban történt, nem segiténé is elő haladásunkat, az emberiség, a méltányosság, az igazságosság eszméinek teljesebb megvalósítása által boldogabb idők következnek.”

Vajha mindazok, akik a nagy művet elmélyedve és gondolkozva olvassák, ugyanezt a hitet meritenék belőle, s a szebb jövő előkészítésének közös, nagy munkájára vállalkoznának, mert emberiség, méltányosság és igazságosság lehetnek csupán erős fundamentumai a szebb jövőnek.

rajta leszünk, kérelmezni is fogjuk már idejében, hogy az állomásokon időzésnek legnagyobb megtakarítása mellett az első és utolsó vonatok a legvégső menetsebességgel járathassanak. Ez esetben az első vonat Léváról 6 után indulhatna és este feltüzengykor érkezhethetne.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Ghimesy Zsigmond hont-bessenyői plebánost, városunk születését, a nógrádmegyei Kékkő község plebánosává nevezte ki. Gratulálunk!

— **Uj politikai hetilap.** A Kiskunfélégházán 27 év óta megjelenő Félégházi Hírlap egyesült Félégházi Híradó a mai napig politikai hetilappá alakult át. Az új politikai hetilap irányelvűl a függetlenségi eszmék megvalósítását tűzte ki. Az első szám Vesszősi József szerkesztésében igen élénk tartalommal jelent meg.

— **Kifogott hulla.** Garamszentbenedek közlemben peszéri halászkó f. hó 10-án egy idősebb férfi hulláját fogták ki a Garamból. Nem volt nála semmi, smiből személyazonosságát megállapíthatták volna. A csendőrőrmester felismerése szerint csavargó volt a szerkesztésén. A nyakán befáslitott seb arra enged következtetni, hogy mielőtt a folyóba ugrott, késsel akarta a torkát elvágni. Nagyon terhes lehetett neki ez élet.

— **A F. M. K. E. központi igazgató választmánya 1909. április 18-án d. e. 11 órakor, Nyitrán, a városháza nagytermében övlegyes ülést tart.**

— **Egyházi hírek.** A besztercebányai megyés püspöktől Srbány János megkapta a felsőpáti, Hladovszky József pedig a barsurduói plebániai javadalomra a prezentát.

— **Megbízás.** A földmívelésügyi miniszter Barsvármegye aranyosmaróti járására Szent István E. on perlepi lakost a gazdasági tudósítói tisztelet bízta meg.

— **A kir. ügyészség köréből.** A pozsonyi főügyész Czintner Sándor giráltyi járásbírószáki inokot az aranyosmaróti ügyészséghez irnokká revezte ki.

— **Pénzügyi hírek.** Róvász Aris, az Ar-maróti Takarékpénztári R. T. verebelyi fióktelepenek új pénztárosa, e hó 5-én foglalta el hivatalát.

— **Elvesztett váltó.** E vesztett a Verebelyi Surányi postavonaton egy 10 filléres váltó, mely az összeg eredetileg kiöltötlen volt. A hióttak: Jókay Boldizsár, Sipos József, Péntes József, Benyus Imre. Kezese nem volt. A váltó be nem váltására kérjék ezuttal a pénzügyeteket és magányosokat egyaránt, vagy a jelentkezőket adják át a rendőrségnek.

— **A Triesti Általános Biztosító Társulat.** (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. Lapunk mai számának „Közgazdaság” című rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat a legnagyobb, leggaragagabb és a legreggibb biztosító intézet mérlegének főbb számadatait. Tejes mérleggel a társaság mindenkinek, aki e céltól hozzafordul a legnagyobb kézséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, és betöréses lopás elleni biztosításokat. Közvetit továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és vízönt-biztosító r. t. v. lamint baleset elleni biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság számára. A társulat helybéli főügynöksége **Frommer Mór.**

Tanügy.

Pályázat.

A léva-i m. kir. állami tanítóképző-intézet az I. osztályba a jövő 1909/10. tanévre 30 növendéket vesz fel. De felvesz az intézet a felsőbb osztályokba más intézetből is jó magaviseletű és legalább jeles előmeneteli növendékeket.

Jó magaviseletű és megfelelő előmeneteli növendékek számára a nm. vall. és közokt. miniszter ur a következő kedvezményeket nyújtja, még pedig mind a négy osztályban:

1. **Teljes ingyenes helyet,** mely áll ingyen-étkezésből a havi 10 kor. lakásnépnekedvezményből, melyért a növendék lakáson feüli tisztogatást és mosást is kap.

2. **Földi helyet,** mely azzal a kedvezménnyel van összekötve, hogy évi 140 kor. ellátási díj és évi

50 kor. lakásnép né befizetése ellenében a növendék teljes ellátást nyer, mert az ellátási költség felét az állam viseli.

3. **Havi 12 koronás ösztöndíjas helyet.**

4. **Teljes fizet.,** azzal évi 280 kor. étkezési és évi 100 kor. lakásdíj befizet.-szel összekötött helyet.

5. **Tiszteletes ellátásáról** annak is gondoskodik az igazgató, akit a miniszter ur minden kedvezmény nélkül, **bejárónak** veti fel. Az ellátási díja itt is évi 280+100=380 korona.

A folyamodványok beküldésének határideje május hó 3-ik napja. Az I. osztályba felvesz az intézet oly éptestű és egészséges növendékeket, akik életük 14-ik évét már betöltötték, de 18 évesnél nem idős bbek s a pogári vagy középsikola IV-ik osztályát sikeresen bevégezték.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és sajátkezűleg írt folyamodvány a nyomdát, m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz címezendő, de a tanítóképző-intézet igazgatójához küldendő. A folyamodvány mellékletei: a) születési bizonyítvány; b) iskolai bizonyítvány a múlt iskolai évről s ha a tanuló még iskolába jár, az első félévi értesítő a jeüen iskolai évről; c) orvosi bizo. yítvány arról, hogy a folyamodó a tanítói pályára alkalmas; é, egészséges; továbbá a tanítói bizonyítvány; d) hiteles községi bizonyítvány a szülők és folyamodó vagyoni állapotáról, a család fő polgári állásának, évi jövedelmének és a szübi gondozás alatt álló keresetképtelen kiskoru gyermekek számának, nevének és életkorának feltüntetésével; e) ha a folyamodó má nem jár iskolába: erkölcsi bizonyítvány; f) ha a folyamodó még tanul, akkor utolsó évi bizonyítványát legkésőbb július hó 1-ig tartozik pótlólag beküldeni. E bizonyítvány nélkül a folyamodvány tekintetbe nem vehető. A folyamodó us eredményéről a tanulókat hozzátartozóit augusztus hó második felében hivatalosan értesíti az igazgató, éppen ezért a folyamodó pontos címét, ahová az értesítést várja, lakóhelyének (vármegye, utolsó posta) megjelölésével írja a folyamodvány külső lapjára. A felvétel azonban csak akkor válik érvényessé, ha a felvett növendéknek zenei hallása s testi állapota megvizsgálatván, az kifogás alá nem esik.

A felvett és beiratkozott növendék köteles magát a beiratástól számított 8 nap alatt a szükséges tan. könyvekkel és tanszerekkel ellátni.

Regi könyvek eladásá s vételére jöles.

Léván, 1909. év ápr. hó 13-án.

Köveskúti Jenő,
tanítóképző int. igazgató.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társulat.

(Assicurazioni Generali) f. é. március hó 18-án tartott 77-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1908. évi mérlegét. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1908. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 972 108,481 korona és 17 fillért tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 42 331,825 korona és 78 fillerre ruginak. Az életbiztosítási osztály díjtaraléka 19 086,145 korona 05 fillérrel 283 242,702 korona 29 fillerre emelkedett. A viszozosítási ágban, beleértve a betöréses és tűz-éveg biztosítást, a díjbevétel 17 570 409,609 korona biztosítási összeg után 28 866,290 korona 38 fillér volt, miüöl 10 652 942 korona 55 fillér viszontbiztosításra fordított, ug, hogy a tiszta díjbevétel 18 213,347 korona 83 fillerre ruginak, és ez összegből 13 079,112 korona 08 fillér mint díjtaralék minden tehertől menten jövő évre vitétt at. A jövő években e-edekessé váó díjkötelezvények összege 122 098,054 korona 94 fillér. A számlanybizosítási ágban a díjbevételei kmet 3,577,201 korona 84 fillert, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,655,086 korona 52 fillerre ruginak. Karosert a társaság 1908-ban 39 701,656 korona 71 fillert es alapitása óta 938,794,591 korona és 91 fillert fizetett ki. E karosert összegből: hazánkra 184 687,233 korona 43 fillér esik. A nyereség taralékok közül, melyek összesen 20 890,707 korona 37 fillerre ruginak, különösen kiemelendők: az alapszabaly szerinti nyereség-tartalék, mely 6 300,000 koronát tesz ki, az értékpapok artolyam-ingadozására alakított tartalék, mely az idei átutalással együtt 13 017,104 korona 53 fillerre rug, továbbá felemlendő a 160,000 koronara rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 1,413,602 korona 84 fillert tesz ki. Részvényekent 600 arany frank osztalék került kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások foytan 323 629 348 korona 57 fillerről 346 151,371 korona 42 fillerre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések

68 422,455 korona 68 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 29 099,869 korona 33 fillér. 3. Letéteményezett értékpapirokra adott kölcsönök 3 124,531 korona 51 fillér. 4. Értékpapirok: 219 102,504 korona 80 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 5 613,421 korona 24 fillér. 6. Tarca váltók 786,489 korona 29 fillér. 7. A részvényesek biztosított adóalevelei 8 820,000 korona. 8. Kaszpénz és az intézet követelései, a hitelezők követeléseinek levonásával 11 182,099 korona 57 fillér. Összesen 346 151,371 korona 42 fillér. Ezen értékekből 68-8 millió korona magyar értékekre esik.

Hivatalos közlemény.

Értesítés.

A **nagysallói** dícsőség-ges győzelem 60 ik évtordu ójat április 19-én délután ülik meg Nagysallóban. A nagyközség érdemes Előjárósága részéről szóbeli uton Léva rt. város hazafias polgársága is arra meghívtást nyert. — Midőn azt mindenkinek tudtára adom, egyszersmind közlöm, hogy a kirándulók április 19-én a délután 4 órakor induló a **éjjeli 11-kor** visszajövő vonatot haszná hatják fői legcélszerűbben.

L. va, 1909 április 17.

Bódogh Lajos,
polgármester.

2549/1909 szám.

Hirdetmény.

Barsvármegye alispánjának ez évi 3412 számú rendelete foytán közhírré teszem, hogy a mult év szeptember hó 7-én a Szerbiával megkötött kereskedelmi szerződés a m. kir. földmívelésügyi miniszter urnak folyó évi 18000 számú rendelete szerint, a folyó évi március hó 31 napján hatályát veszítette, ezentul tehát Szerbiából állatoknak, állatokból származó nyers anyagoknak illetve terményeknek behozatala az 1888 évi VIII. t. cz. 5. §-a alapján megtiltatott.

Léva, 1909. évi április hó 15-án.

Bódogh Lajos,
polgármester.

2413/1909 szám.

Hirdetmény I

Léva város képviselőtestülete f. évi március hó 30-án tartott évnegyedes közgyűlésében hozott 49/2329-1909 számú határozatával, Léva város házi pénztárának és alapjának 1909 évi költségvetését megállapítván, az 1909 évre kivetendő községi pótdadó mervet — a tanácsosok részere felhasználandó 20% pótdával együtt — 57% ban állapította meg.

Ezen határozat az e-fogadott költségvetésekkel együtt Léva város tanácsának iktató helyisegeben 15 napi közzsemlere kivetetik, — azzal a figyelmeztetéssel, hogy a határozat s a költségvetés ellen ugyan ezen határozat alatt az adófizetők részéről felebeves intézhető Barsvármegye törvényhatósági bizosagához s az a városi iktató hivatalban nyújtható be.

Léva, 1909. évi április hó 12-én.

Bódogh Lajos,
polgármester.

2421/1909. szám.

Hirdetmény.

Léva város képviselőtestülete 1909. évi március 30-án tartott közgyűlésében hozott 47 — 1958/1909. számú határozatával Léva város 1907 évi gyamponstári szárazmadását, a tartalék alapot, s annak az ehagyott gyermekek segélyalapja javára átutalható összeget megállapítván, ezen határozat a számadat-okkal együtt a városi tanács iktató helyisegeben 15 napi közzsemlere kivetetik azzal a figyelmeztetéssel, hogy ezen határozat alatt a határozat és a szárazadás ellen az adófizetők részéről felebeves nyújtható be.

Léva, 1909. április 13-án.

Bódogh Lajos,
polgármester.

2415/1909 szám.

Hirdetmény.

Léva város képviselőtestülete a 200,000 koronás törlesztés városi kölcsönre vonatkozólag a folyó évi március 30.-án 2141/1909 sz. a. hozott határozatával a hitelező pénzintézet által kiállított, bemutatott és felolvasott elszámolási okmányt a számvétség felülvizsgálata s a pénzügyi szakosztály javaslata alapján elfogadta s ezen kölcsön elszámolásától folyólag tudomásul véve a kölcsön kezeléséről és mikénti felhasználásáról bemutatót és felolvasott főkönyvi kivonat adatait a közben járt városi polgármesternek a főmentvényt megadta.

Miről a város lakossága a felebbezési jogra való figyelmeztetéssel ezen hirdetményei értesítettik.

Léva, 1009. évi április hó 12.-én.

Bédogh Lajos
polgármester.

2419/1909 szám.

Hirdetmény.

Léva város képviselőtestülete az 559036 korona 41 fillér városi kölcsönre vonatkozólag a hitelező pénzintézet által kiállított, bemutatott és felolvasott elszámolási okmányt a számvétség felülvizsgálata s a pénzügyi szakosztály javaslata alapján 45/2140—1909 számú határozatával elfogadta s ezen kölcsön elszámolásából folyólag a város polgármesterének a főmentvényt megadta, miről a város községét a felebbezési jogra való figyelmeztetéssel ezen hirdetménnyel értesitem.

Léva, 1909. évi április hó 12.-én.

Bédogh Lajos,
polgármester.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány

Buza m.-mászánként 26 kor. 80 fill. -- 27 kor. 40 Kétszeres 24 kor. 40 fill. 24 kor. 80 fill. — Rozs 20 kor. 20 fill. 20 kor. 60 fill. — Árpa 18 kor. 40 fill. 19 kor. 20 fill. Zab 19 kor. — fill. 19 kor. 40 fill — Kukorica 17 kor. — fill. 17 kor. 60 fill — Lencse 24 kor. 40 fill. 24 kor. 60 fill. — Bab 16 kor. — fill. 17 kor. — fill. — Kéles 10 kor. — fill. 11 kor. — fill.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1909 évi ápril. 4 től 1909 évi ápril. hó 11-éig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Major József Fényes Ágnes	leány	Irén Anna
Lvonszki J. Magyar J.	fiú	Gusztáv
Jenei Bertalan Szab. Anna	fiú	László
Schwitzer Gyula Pártos Paula	leány	Léili
Nagy József Makacs Julianna	leány	Jolán Ilona
Adamcsa Gy. Tomastyk A.	leány	Ella Mária

Házasság.

Völegény és menyasszony neve	Válása
Horváth János Rác Mária	rkath.
Kovalik Vilmos öz. Takács P.	rkath. ref.
Klein Béla Wilhelm Rozália	izr.

Halálozás

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Rommer István	4 hon.	Genyvérség
özv. Loderer István	74 éves	Tüdőgyull.
özv. Sztari Györgyné	72	Tüdőgyull.

Nyiltér*)

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féle Emulsió után is és ez a megkönnyebbülés napról-napra növekedik.

Ezren és ezren tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Épp ily szembeötölő a javulás az általános egészséget illetőleg

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer véd. jegyét — a halaszt — kérjük ügyeltembe venni.

Étvágy és álm

visszatér, s az emésztés javul. Próbálja meg és meg fog erről győződni.

„Nyaron is a legjobb eredménnyel adagolható.”

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Eladó szőlő. Orbanban egy szőlő eladó, közel a városhoz jó bortartó pincével. Bővebb tudomást ad róla a tulajdonos, **Ladány utca 23.**

Bérbeadó A levai kőrházi egyesület tulajdonát képező, a **Léva bathi-utca 17.** szám alatt levő ház 1909 évi május hó 1-től. Felvilágosítást nyújt **Medveczky Sándor** gyógyszerész.

Eladó házak. Lévan a **Teleki utcában** levő

Illvay-féle 2 egymás mellett levő ház szabadkezező eladó. Bovebbet **Nagy Sándor** hazogondozónál ugyanott

Kéveköto. Gabona kéveköteleket készítőre két veges pirosra festve ujtott fazárral mely újítás által a munka fele időbe kerül az eddigiekhez mind az által nem dragában alulirott saját ipartelepén készit, és nagy mennyiségben raktáron tart. Valamint külföldi gazdasági kötelei árakat s legfinomabb valamint durvabb fajta keuder és gépszitót és csak tonásra alkalmazható kőcsokat, cser. dohány valamint a szakmába való barmfele aru gyors és pontos elszállítására valaikozik. Szives megkeresésekre arjegyzekeket bermentve küldi **Klapaty Janos** kőtelgyártó **Vác.**

80/1900 vht. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közzhíre teszi, hogy az újbányai kir. járásbíroságnak 1907. V. 249/5. és 6 számú végzése következtében dr. Kersék Janos levai ügyvéd által képviselt Kiem. Benó javára **Feldmann Jozsef** ellen összesen 1047 kor. 18 fill. s jar. ereéig 1.01. évi november hó 22-én foganosított kiegészítési ve rehatjas utjan le es felülhogiat es 883 koronara becsült követelőz ingóságok, u. m.: szobabutor, sib. nyilvános árveresen eladotnak

Mely árveresnek az újbányai kir. járásbíroság 1909 évi V. 542 számú végzése folytán 1047 kor. 18 fill. tőkekövetelés ennc. 1907 évi julius hó 24 napjától jaro 5% kamata is es eddig összesen 363 kor. 10 fill. ereéig bírósági megállapított költségek ereéig Újbányán a helyszínen leendő eszközösere 1909 évi aprilis hó 26 napjának délelőtti 10 óraja határidőül kiűzik es ahhoz a veoni szándékozók ezenne. oly megjegyzéssel, hivatnak meg, hogy az érintett ing. ságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. es 108 §-a értelmében készpénzüzetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsaron alul is el fognak adani.

Amennyiben az elarverezendő ing. ságokat mások is le es felülfogiatattak es azokra kieiegitési jogot nyertek volna, ezen árveres az 1881. évi LX. t. c. cik 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltekik.

Ujbányán, 1.09. évi április hó 5 napján.
Dubay Kalmán.
kir. bír. végrehajtó.

5715/1908. tkvi szám.

Arverési hirdetmény.

A levai kir. járásbíroság mint tkvi hatóság közhíre teszi, hogy **Kempfer Mór** zselizi lakos végrehajtónak Molnár Andrásné szül. Juhász Julianna végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében benyújtott árverési kérvénye folytán a nevezett végrehajtó javára 170 korona tőke ennek 1908. évi julius 1-től járó 6% kamatai 92 korona 65 fillér eddigi per es végrehajtási es ezu tal 20 koronaban megállapított árverés kérteti valamint a még felmerülő tovább

költségeknek kieiegitése ugyszintén a végrehajtási törvény 167 § alapján ezennel csatlakozottnak kimondott végrehajtási zálogjoggal bíró bitelezők nevezetesen Bukovinszki Ferenc zselizi lakos 620 kor. és jár. álló követelésének, Nagy Jánosé szül. Molnár Rozáia zselizi lakos 450 korona és jár. álló követelésének Halmi V. mos zselizi lakos 58 korona 44 fillér és jár. álló követelésének kieiegitése végett az 1881. évi LX t. c. 144 § és a Vhn alapján a végrehajtási árverést a végrehajtást szenvedő Molnár Andrásné szül. Juhász Juliannának a levai kir. járásbíroság területén Zseliz község nataraban a zselizi 309 szíjkyvben A 1 1 sor 117/b. hrszám alatt felvett beteleek és az azon épült 241 ó. i. számú házban való B 5 t. szerinti 1/2 rész tulajdoni illetményére 400 korona, u. annak az u. ottani 505 szíjkyvben A 1 1 sor 118/d. hrszámú beteleekben való B. 2. tétel szerinti 1/2 rész tulajdoni illetményére 23 korona, és u. annak az u. ottani 502 szíjkyvben A 1 1—7 sor 296/b. 359/b. 525/b. 712/b. 825/b. 984/b. 1047/b. hrszám alatt felvett egész ingatlanára 847 korona kikiáltási árban az árverést elendelte még pedig a Vun 26 § alapján akként, hogy ezen ingatlanok a megállapított kikiáltási ár köharmadánál alacsonyabb áron alul eladotni nem fognak es hogy ezen árverés által a zselizi 309. 505. szíjkyvben C 2. 1 t. alatt Caudai Jánosné szül. Rozsényik Erzsébet javára bekebelezott haszonélvezeti jog, továbbá a zselizi 309 és 505 szíjkyvben C 6 és 3 ételek alatt öz. Csudai Jánosné szül. Bozsényik Erzsébet javára bekebelezott özvegyi jog, ugyszintén a zselizi 505 szíjkyvben C 6. és 7. alatt Csudai András és neje Molnár Anna javára bekebelezott szolgalmi jog, végül a zselizi 505 szíjkyvben C 8 t. alatt Caudai Laure javára bekebelezott haszonélvezeti jog nem lesz érintve.

Ezen nyilvános bírói árverés 1909. évi május hó 3 napján delutan 2 óraker Zseliz község hazánál lesz megtartva.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%át készpénzben vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfoylammal számított és az 1881 évi 5333 számú L. M. R. 8 §-ában kijelölt ovadekképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881 évi LX. t. cz. 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történet előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Mely kötelezettség alól csak a Vhn 21 §-ban megnevezettek vannak fe mentve.

Azon árverelő ki a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékáa szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ar ugyanannyi százalékig kieiegiteni mert ha ezen kötelezettségének eleget nem tesz ígértete figyelmen kívül marad es a haladéktalanul folytatandó árverésben több részt nem vehet.

Kelt Lévan a kir. járásbíroság, miut telekkönyvi hatóságnál 1909 évi február hó 14én.

Hoffmann Arpád
kir. albiró.

Faeladási hirdetmény.

A bars-kapronczai urbéresek folyó évi április hó 29-én délelőtt 11 óraker a garamszentkereszti földszolgabírói hivatalnál eladják a tulajdonukat képező erdő esedékes vágás területén kijelölt 1302 drb jegenyefenyő 1643 m³ épületi es 500 ürméter tűzifára becsült fatömeget.

Kikiáltási ára 14,150 korona. Utóajánlatok el nem fogadottnak. — Bánatpénz 1415 korona. Árverési feltetelek alulirotnál es a zsarnócza-kohói m. k. járás erdőgondnokságnál megtekinthetők.

Bars Kaproncza, 1909 április hó.
Venczel Pál
elnök.

Legnagyobb kitüntetés!

Arany államérem „Nürnberg, 1906”

Globus
Fém-tisztító kivonat

„Grand Prix” St-Louis, 1904

jobban tisztít mint mindenféle más.

Fém-tisztítószer.

Legnagyobb kitüntetés!

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jeltűssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes búvészártyit tartalmaz.

Bérbeadó ház.

Kálnai utcában 23. sz. ház, melyben egy nagy üzlethelyiség, 3 szobás lakás, nagy raktár, udvar van istálló és kocsiszin, azonnal bérbeadó. Bővebbet Monaco Mósé, Léván.

Kiadó lakás.

3 szoba mellékhelyiségekkel f. évi november, esetleg augusztus hó 1-től KIADÓ.

Ezen lakás és helyiség 50 év óta fényképes. éti üzlet és müteremnek volt kapcsolatos s így ilyenmü üzletnek biztos alap az ilyen vállalatnak.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

ELADÓ HÁZ.

Léván a város belsején fekvő jó jövedelmü ház szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál

Dr. Kmoskó Béla ügyvéd.

Jó kávé

az amely az üzletekben lévő más árú szagát fel nem veszi és friss zamatját megtartja ez pedig a

Diadal PÖRKÖLT KÁVÉ

zárt csomagokban. U ólérhetlen jó minősége a jó háziasszonyt a választás gondjától falmanti. Szakértői felügyelet alatt készíti **Schmidl Sándor és fia** Budapesten

Kapható: **BLUM GYULA** fűszerüzletében **Léván** Bati-utca sarkán.

Mész!

Építéshez kitünő minőségü meszet ajánlunk, teljes kocsi rakományt bármely vasuti állomásra küldünk

BRAUN JÓZSEF és FIA.

Miért vesz minden szegény és gazdag

egyaránt

DIANA sósborszeszt?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és meg rültetéstől kelletkezett és visszamaradt fájdalmak.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

múlnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan csenpenként cukorba vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kínosát ér egy üveg valódi

DIANA sósborszesz.

Bedörzsölés után a fáradt, vagy elernyedtt izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

A kik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetlen kellemetlenségektől és bajtól megszabadulnak, ha DIANA sósborszeszt visznek magukkal. Mert a DIANA-sósborszesz ıbatóvá és teljesen ár-símatlaná teszi a legrosszabb vizet is, hőségétől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítı és házi szer. Hajón utazókat megóvja a rettenetes tengeri betegségekbıl származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipállását, a gyakori mandula és toroklobot, fogzásnál minımálásra redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kik testi erejük után szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólrhetetlen, kiváló izomerısítı szert nyernek a DIANA-sósborszeszben. A fáradt testre üdítıleg hat, a gyakori hát- és derékfájást meggátolja, néhány elızetes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítı:

Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körut 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Használt „DIANA sósborszeszes” üveg ket nem veszünk vissza

Egy üveg Diana sósborszesz 44 fillér.

Egy nagy üveg Diana sósborszesz 1 kor. 10 fill.

Egy legnagyobb üveg Diana sósborszesz 2 kor. 20 fill.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

Megjelent

A MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRA
hatodik kötete:

A társadalom

STEIN LAJOS

szerkesztése mellett írták:

TEGZE GYULA,
HELLER FARKAS,
MÁDAY ANDOR,
MESZLÉNY ARTUR,
FERENCZY ÁRPÁD

Tartalom:

BEVEZETŐ. A mű célja, feladata. – A társadalom fogalma. – A társadalmi jelenségek törvényszerűsége. – A társadalmi törvények jellege. – A társadalomtudomány fontossága, feladata. – Állati társadalmak. – *Társadalmi elméletek és rendszerek.*

– **ELSŐ RÉSZ. A társadalom tartalma.** – Társadalmi kötelékek és kapcsolatok. – A társadalom anyaga. – *A népesség.* – A kultúra hódításai. – A társadalom szellemi alkatelemei. – *Társadalmi szervezkedés.* – A társadalom összetétele és tagozódása. – Települési intézmények. – Gazdasági szervezetek. – Fajfentartási szervezetek. – Egyházi intézmények. – Jogi és politikai szervezet. – Társadalmi működés. – *Társadalmi képződmények:* A nyelv. – Szókás és erkölcs. – A vallás. – A jog. – A művészet. – A gazdasági élet. – **MÁSODIK RÉSZ. Társadalmi fejlődés:** Külső, fizikai tényezők. – Belső tényezők. – *A gazdasági élet társadalmi szervezetének fejlődése.* – A család és a házasság intézményének fejlődése. – A vallásos érzület fejlődése. – Az erkölcs fejlődése. – A jog kifejlődése. – A politikai hatalom kifejlődése. – **HARMADIK RÉSZ. A jelenkori társadalom.** – *A kapitalizmus kifejlődése.* – *A család átalakulása és a feminizmus.* – A mai jogi élet. – A modern politikai élet. – A gazdasági élet továbbfejlődése a kapitalizmus hatása alatt.

HARMINCÖT
SZÖVEGKÉPPEL ÉS
HUSZONEGY
MŰMELLÉKLETTEL

Ára két kötetbe kötve

30 korona.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja.

Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökeres oltványból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőből, a világhírű Delaware-ből 1 1/2 millió készlet. Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Cím:

SZÜCS SÁNDOR FIA
szőlőtelepe, Biharószeg.

Mag azokat is, akik éveken át mást használtak, meghóította a valódi

Erő

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos hálszertől várni lehet.

Őre az egészségnak, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószert.

~ Szükséges minden háztartásban, ~
apható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Póstán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvételrel vagy a pénz előzetes beiktatása után

Kapható: **BLUM GYULA** fűszerüzletében **Léván** Bati-utca sarkán.

Valóban

A tisztességes becsületes kereskedő éberen ügyel arra, hogy ha vevője utolérhetetlen hatásánál fogva közismert „ZACHERLINT” kér, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogatumot. — Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is. — Ennél fogva mindenkit, aki valódi Zacherlint akar venni, nyomtatékosan figyelmeztetünk, hogy utánzatoktól, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, a^{sz} által óvakodjék, hogy pontosan ügyeljék a „Zacherlin” névre.

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

Czím:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsősegéd, Somogy megye.

GAZDASÁGI CIKKEK:

gabonaszákok, gépszijak, vízmentes ponyvák stb. stb. gyári áron.

Portland és románcement, stukatórpad, katrany, carbolinum, carbit, benzín creolin, carbolpor, ciomész, carbolsav, naftalin, kék- és zöld gálic, kékpor és kénpor, gyanta, raffináló, petrolcum, repceolaj, gépolaj, tovtózsír, fagygy, kender, kóc, gummi és aszbesztárú, kocsikenő, mashasó, cocusz növényzsír arlórépamag stb.

Esetek, meszelők, linoleum, lakk festékek, minden színben.

és nikkal fűzőedény, mérleg és súlyok, fagy-

altgépék, jögszokrények, fürdőádkák, sárgaréz- és vaságyak, mosdók, keretpár ényképzési gépek és kellekek, torakészletek, halászhorogok, vilnyencsengő kez e'ek stb. nagyválasztékban kaphatók

KERN TESTVÉREKNÉL LÉVÁN.

Nyomatott Nyitrai és Társa gyorssajtóján Léván.

Egy CLAYTON és SCHUTTLEWORTH-féle 10 lóerejű gőzmozgony

mely három év előtt lett gyárilag gyökeresen javítva, új tüzszekrényvel, új tüzsövekkel és új kéménnyel ellátva — eladó és a tulajdonosnál Pta. **Mária-Családon** (u. p. Ujlót, Bars megye) megtekinthető.

Szajbély Árpád.

HANGVERSENY GRAMOFON.

Az itt ábrázolt beszélőgép 23—22 cm. széles és 13 cm. magas tokban, kitűnő hangdobozzal, játszás közben forgatható színes virágtölcsérrrel minden nagyságú lemezhez alkalmas, 2 darab 19 cm. átmérőjű mindkét oldalon bejátszott lemezzel együtt

16 forintért kapható.

Nagy választék mindenemű és nagyságú beszélőgépekből és lemezekből.

Árjegyzéket és lemezjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás díjmentes.

Klein Sándor, óras és ékszerész **Léván**.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára **Léván**.
Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődők közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szaksterű magyarázatokkal készséggel szolgállok

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gőzcséplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.